

tei ut uocum sanctificacionis

ut in ore domini omnia uera

ueniatur in

guarum alle

¶

eples

funt omnes ac

ov nicht ein Ab

42

Ug 17, 9

6

ΘΙΘΙΘ!

QVÆSTIONUM THEORICO-

PRACTICARUM

ΔΕΚΑΣ,

Consensu Amplissimi JCtorum Or-

dinis in percelebri Academia

Lipsiensi

Pro LICENTIA nanciscendi honores

DOCTORALES in Utroq. Jure,

In Acroaterio Petrino

publico examini

titit,

Addiem 4. Aprilis

M. Siegmund Finckelthaus / Lips.

Auno clo loc L.

Typis hered. Friderici Lanckisch.

VIRIS

*Amplissimis, Consultissimis, Excellentissimis
& Spectatissimis*

Dnn.

Consulibus, Proconsuli, Ædilibus,
Judicibus, cæterisq; inclutæ Reipublicæ Patriæ Sena-
toribus prudentissimis, & gra-
vissimis :

*Dnn. Mecanatibus, Patronis, & Fautoribus suis
decensi obseruantie cultu perpetim sufficiendis,
magis demerendis,*

Hanc disputationem inauguralem
dedicat & con.
secat

Autor.

PAUPER in curia Electorali præsttit jura-
mentum paupertatis, moritur pendente
processu, an liberi heredes, jusjurandum
paupertatis reiterare teneantur? an vero
in causâ post reassumptionem Processus
ulterius procedendum? Reiterandum puto.

Ratio: Quia omnia juramenta vel (1) solius religionis inji-
ciende gratiâ ad dicendam tantummodo veritatem & manife-
standam conscientiam interponis solent; l. 6. s. 4. ibi: de suâ
etiam conscientiâ. C. de his, qvi ad Ecel. confug. l. 6. C. de
Procur. l. 21. v. Sin autem dicas. C. de fid. Inst. Nov. 72. c.
3. Nov. 124. c. 2. Cujusmodi juramenta sunt, calumnia, testi-
monii, purgationis &c. vel (2) litis decidenda gratiâ prestantur,
vel (3) confirmationis causâ, pactis, ad dandum vel faciendum
quid, & cōtractibus adjiciuntur, c. 28. &c. t. extr. de jurej. Donell.
de jurej. c. 2 pr. Sez̄er de jur. L. 1. c. 3. n. 25. Posteriorum ge-
nerum communis effectus transit ad heredes, mortuis nempe ju-
rantibus, quemadmodum & in obligationibus alii, quaindando
& faciendo consistunt, fieri videmus. Prioris vero generalis effe-
ctus nequaquam heredes afficit, sed juramentum illud, tanquam
personale quiddam, cum personâ & conscientiâ jurantis simul in-
terit & expirat, arg. l. 178 de R. J. Inest enim hic juramento
vinculum spirituale erga Deum, solius jurantis conscientiam s̄rin-
gens, & proinde de animâ ad animam extendi & transire nequit,
Seraph, de priv. jur. priv. 67. n. 22. seqq. & adhanc classem re-
ferer.

ferendum etiam est juramentum paupertatis siquidem pauper id
saltus edicere & conscientiam suam manifestare cogitur, quod
non sufficienes habeat facultates ad continuandum Processum.
Quare cum vidua & heredes pauperis defuncti in lite permaneant,
eamq; sui commodi causam persequuntur, de suâ inopiam non minus
quam eorum antecessor jucato testabuntur. Nec desunt exempla
alia, in jure similia, sicut heres de calumniâ iurat, etiam si defun-
ctus jam in eâdem lite juramentum calumnia prestatuerit. VVurm.
Pr. obs. t. 7. de Proc. O. 2. in fin. Scher de jur. L. 1. c. 14. n. 8. Sic
heres jurantis non sortitur forum ecclesiasticum, ratione jura-
mentis per defunctum præstiti in contractu, Guid. Papæ. decisi.
417, Felia. in c. cum sit. 8. extr. de foro comp. n. 9. Seraph d. l.
Sic juramentum, tanquam vinculum personale, morte jurantis fi-
nitur, nec ad heredes perjurii reatus transit. Panorm in c.
veritatis 14 n. 3. extr. de jurej. Scher de jur. L. 1. c. 25. n. 93. Et
ita in hac controversia principali in terminis esse decisum in Came-
riâ Imperiali, refert Myns. cent. I. ob. 81. Ubi ait: Præstito ju-
ramento à paupere, si is pendentelite decebat, liberi ipsius, ad
quos actio jure successionis pervenit, jusjurandum reiterare
tenentur, alias non proceditur in causâ. Similiter ergo pronuncia-
tum fuisse in Curia Electoralis supremâ anno 1631. term. Lucia in
causa A. H. W. zu L. contra W. R. zu B. comperi, his formalibus,
dass der Procesz zur Nothdurft reassumiret würden nun auch irige
Klägere ihres angezogenen Unvermögens beglaubten Schein
ad acta bringen/und das juramentum Paupertatis darauf würet-
lich ablegen/so ergehet alsdann in der Sachen ferner was rechte
ist. B. N. W.

Contra hanc opinionem obstante videntur sequentes rationes:
(1) quod presumptio sit pro vidua & liberis, cum pater fuerit pau-
per, quod eadem egestas & liberos premat, presertim quia in vita
patris, eis succurrere non potuerint, qualitas enim, qua semel in se-
cabit, semper durare presumitur. Coler. cons. 5. n. 14. Surdus
dec. 8.

dec. 8. n. 12. Ut & alias de jure in dubio quilibet presumitur pauper,
nemo enim cum divitiis nascitur, cum haec sint accidentia, que adesse &
abesse possunt; can. sicut 8. dist. 47. §. Sed ait Menoch. c. Præl.
28 n. 6. Coler. de Pr. exec. P. l. c. 6. n. 161. (2) Quod instantia
transeat ad heredes, Myns. 3. obs. 45. in fin. & præsertim,
quod per litis contestationem actio perpetuetur, Myns. d.l. Moll.
ad. Conſt. Elect. 7. P. . n. 12. Ac demum, (3) quod jus jurandum
proficit & noceat successori l. 26. §. 1. ff. de jurej.

1 - cert. 3.

Quibus quomodo satisfaciendum, disputatorius aperiet
conflictus.

Q. II.

An comparatio literarum etiamnum hodiè in
usu obtineat? Disting.

Jure civilis satis fundata est in l. comparationes 20. Cod.
de fid. Instr. & Nov. 73. c. 1. Atque adeò ubi illud solùm in foro
viget, etiam comparationem literarum obtinere, discimus ex qua
multis autoribus, qui de ejus requisitis accurate disputant, veluti
Mascard. de prob. vol. 1. Concl. 330. & seq. Menoch. de Arbitr.
Judic. qvæst. I. 2. cas. 114. Trentacinq. var. Resol. I. 2. Res. 7. de fid.
instr. Tessaurus Qvæst. For. 24. Pacius in comment. ad d. l.
comparationes. Cod. eod. Licet autem plerique d. velint, eam
regulariter semiplenè tantum probare, Vivius l. 1. com. opin.
verb. comparatio n. 1. Aliqui vero, aliquando fidem facere, ni-
mirum in Scripturis privatis, ut sunt libri rationum, epistola. Ru-
landus de Commiss. P. 2. L. 5. cap. 38. n. 5. Attamen rectius
sentiunt, qui judicis arbitrio permittunt, an & quando, & quo-
usq; in singulis causis, que coram illo aguntur, comparationi locus
sit. Menoch. l. cit. n. 16. Umm. disp. ad Proces. 17. th. 27.
in fin.

A3

Categ.

Ceterum ubi jus Saxonicum observatur, comparationem cessa-
re, communis est ejus fori Interpretum sententia. (1) Quia in
Conf. Electori, vel etiam in Ord. Process. nihil de hac materia
disponitur, sed hoc saltus legimus sane datum, ut quilibet scriptura
vel recognoscatur, vel jurata & confessioni locus esse debeat, Process.
Ordn. c. 25. s. weiles auch. Ergo si productus alterutrum velit,
audiendus erit. (2) Quia alias etiam fallax & debile est indi-
cium: hinc Imperator in Nov. 73. in Pref. refert, usum compertum
esse, quod innumera falsitates, per imitationem alienae scripturae, iis
temporibus fuerint commissa. (3) Quia exempla testantur, mul-
ta sic commissa esse falsa. Hipp. de Marth. de prob. n. 298. re-
fert, se novissime plures, alienas ita imitari literas solitos, ut inter-
nos si non potuerint. & Zaf L. 2. sing resp. c. 25 afferit, se mona-
chum quendam Auguste in monasterio S. Udalrici novissime, qui
scripturam, quamcumque intuebatur, non tam imitari, quam ex parte
re offingere potuerit. Sic Menoch. conf. 94. n. 23 & Joseph.
Ludov. dec. 7. n. 15. Simile quid commemorant de quodam, qui
Pontificis manum falsè imitatus, scelere detecto, Roma laqueo vi-
tam finierit.

Exceptio igitur erit, quando & scribens mortuus est, & te-
stes, qui subscripti erant, etiam non amplius sunt superstites, tunc se
heres vel successor ignorat manum antecessoris, vel testium, judex
ad comparationem literarum tutio precepit. Nempe ini-
quissimum foret, producentem probatione cadere, eò quod Scriptu-
rae & sigilla, ab herede debitoris vel testibus, non possint recognosci:
Et ita contractum in rei veritate literis celebratum corruere: ut
tradit Coler. P. 3. c. 1. n. 145, Berlich. P. 1. concl. 44. n. 43.

Exceptionem etiam dari ab antedictis, docemur à Dn. Or-
dinario P. 1. Conf. Elect. 17. Def 15. In casu, quando scriptura
defunctorum nemini est cognita; tunc enim comparatio succedit
in locum recognitionis: Ceteroquin, si recognitio certis ex causis
sisteri nequeat, ad confessionem juratam potius iri solet: Arg. N. V.
D. C. 15.

D. c. 25. Quemadmodum in supremâ curia Lipsensi, in causâ A. P. N. E. contra S. V. H. factum constat, ubi actrix produxerat Brieff und Siegel/reoq; ad juratam confessionem semet offerente, actrice vero reo illam, ne perjurium permitteret, recusante, & comparationem literarum urgente, tandem pronunciatum fuit, daß Klägerin suchen nicht stadt hat. V. X. W.

Q. III.

An juramentum, si non in eâdem formâ nec iisdem verbis, quibus conceptum est à Judice, & à parte delatum, & acceptatum, præstetur; reiterandum sit?
Affirmo.

Propter sequentes rationes (1) quia generalis est Regula Juris: Ea, quae sunt contra, præter, vel citra formam actus, ipso jure nulla esse: Et omissionem formæ, etiam in qualibet minimâ qualitate totum actum vitiare, c. quia propter. 42. extr. de elect. Gail. lib. 1. O. 1. n. 36. Sezer de jur. l. 2. c. 14. n. 2. 3. Tusch. præct. concl. lit. F. concl. 14. n. 1. 12. ibi; si data est certa forma juramenti. Et concl. 416. & 418. (2) Quia in specie in Jure causum est, quod jus jurandum alicui delatum, in eâdem formâ, & iisdem verbis, quibus delatum est, vel præstandum sit, vel referendum. l. 3. §. fin. l. 4. l. 5. §. 4. l. 33. ibi: ita specialiter: & ibi: ex integræ solenniter jurandum est. ff. de jurej. Tholos. in pars. Jur. Can. L. 5. t. 13 c. 4. lit. C. & K. Tileman disp. ff. 20. th. 14. Intantum, ut si ab ea formâ specificâ, contra partis deferentis mentem & intentionem, recedatur, & alio more juretur, juramentum non sit ratum, immo planè non censeatur jurasse, qui in aliâ formâ juravit, quâ delata fuerit. d. l. 3. §. fin. & d. l. 33. Tholosan. L. 2. de app. c. u. n. 5. Schultes in addit. ad Modest. Pist. q. 56. P. 2. n. 44. 45. Sezer de jur. L. 4. c. 14. Umm. disp. ad Processu

cess. 14. th. 4. juramentum enim intelligitur secundum mem-
tem & sensum ejus cui juratur. Sezey L. 1. c. 26. n. 16. (3) mul-
tumq; interest, ut quis conceptis verbis juret, id est, prout à de-
frente petitum est, vel ab ipso judge per certam formulam expre-
sum. Odentorp. d. 1. act. 9. f. 44. scilicet propter metum ejus, à quo
juramentum postulatur: Is enim, quis conceptis verbis jusjurandum
defert, id agit, ut incusso religiosis metu, cogat adversarium quo-
vis modo verum fateri: hinc nisi in eadem formâ praestitum sit,
quâ delatum est, nihil prodest jusjurandum, quippe cum
non juratum sit ex conditione delata. Donell. ad t. ff. de jurej. c.
6. n. 5. Duaren. ad d. t. ff. c. 11. 12. (4) Et simile est jusjuran-
dum pactioni, & pactio nominatur, l. fin. ff. de jurej. l. 15. §. 1. d. t.
Borcholt. de jurej. c. 3. n. 20. & c. 8. n. 13. Ut igitur pacta scri-
bita servanda: ita & juramento praestando nihil addendum, nihil
detrahendum est. (5) Nec quisquam auctoritate propriâ po-
test sibi juramentum etiam in melius commutare, sed praeceps, &
formâ specificâ illud deponere debet, cum alias dicatur commutatio
de delatum juramentum de uno in aliud, quod non licet. Eleganter
in terminis Cacheran. dec. 92. n. 21. Roland. à vall. con. 6. vol.
1. n. 30. A ff. dec. 163. (6) Quia, juramentum aliter susceptum,
quâm delatum, operatur id, ut dicatur nulliter juratum, &
talis nulliter jurans non potest de novo jurare: Parte scilicet in-
vita. Tusch. Pr. concl. lit. 1. concl. 523. in fin. n. 7. (7) Ita
videmus in simili, testem, qui repetitur, de novo jurare teneri, licet
jam ante super totâ causâ testium juramentū praestiterit. c. frat.
17. extr. de test. c. præterea d. test. cog. Boer. dec. 108. n. 6. Rulad.
de Commiss. l. 5. p. 1. c. 10. n. 6. 7. & p. 2. l. 2. c. 11. n. 4. Nec nuda de-
claratio sufficit, immo licet declaratio saltē fieri debeat, novo tamen
juramento opus est. Cephal. conf. 428. vol. 3. Hoc si procedit in
testibus, qui in formulâ jurisjurandi nihil immutârunt, multò
magis in coobincbit, qui addendo vel detrahendo formula prefi-
ci delatum jusjurandum. Presertim (8) quia hoc intelligitur
secun-

secundum mentem & sensum ejus, cui juratur; Scher de jur. L. i.
c. 26. n. 16. Maximè, si dolus animadvertisit à parte jurantis.
Seraph. de priv. jur. priv. 141. n. 2. & 4. vers. & hoc ego cre-
derem; Ergo si pars adversa præstationi tali repugnet, & eam
concepta forma non conformem esse contendat, ex integro juran-
dum erit. Hinc quidam cum jurasset anno 1639, in causa depositi,
sed verba quædam formula juramenti in actu depositionis infe-
rniasset, parte contradicente: quæsum fuit, an declaratio subse-
quens fuerit sufficiens, an juramentum denuò præstandum? Po-
sterius ampl. Fac. Jurid. & Dnn. Scabinos Lips. injuxisse reo,
acepi: tūm quod declaratio subsequens extrajudicialiter, &
tantum Secretario factus est, tūm quod verba quædam jurame-
ti, (quod prius per legendo acceptaverat,) contra tenorem libelli -
& formulam juramenti in actu præstationis, & quidem clam in-
seruisset. Quin & cum partes super petitum juramenti reitera-
tione, in Electorali Appellationum Judicio controverterent ulte-
rius, decisum tandem fuit: das Beklagter / den ihm zuerkanten
Eydi Inhalts der bey denen actis befindlichen Notul / ohne die
von ihm bey Ablegung des Eydis hineingerückte Wort / von mir
anderweit zu schweren schuldig. Er thue nun solches oder nicht/
so ergehet darauff in der Sachen ferner was recht ist / V. A. W.
Libellus siquidem generaliter & simpliciter non tantum de facto
proprio, sed & de facto tertii propositus, & violatio depositi recte
delata, in sein Gewissen/Wissenschaft und wohlbewußt/formula
item juramenti etiam generaliter fuerat concepsa.

Cum dotes plerumq; constitui soleant à parentibus, consanguineis, & proximis agnatis, qvorum præsentia omnem fraudem & dolum excludit, in tantum, ut & absq; curatoris autoritate mulier pacta dotalia facere possit, docente Dno. Ordinario P. 2. const. Elect. 15. Def. 11. Oritur qvæstio, an præsentia Sponsæ requiratur, an verò sufficiat, si parentes vel cognati pacta subscriptibant dotalia, vel etiam ad acta publica referant? *Adfirmandum prius.*

Nam constat, (1) qvod omnē promissionē & stipulationem vitiet absentia s. 11. Inst. de iur. stip. Maseard. de prob. vol. 1. Con. 9. n. 2. Ergo & hanc absentiam Sponsæ vitiare dotis promissionem, dicendum erit, tūm (2) licet ponamus, qvod mulier quandoq; absens esse possit ab actu vel contractu qvodam, non tamen aliis singi potest casus, quam si ejus utilitas sit quaesita Arg. 1. fin. in fin. ib, cum & antiqua. Cod. de acq. vel ret. poss. Dn. Carpzov. d. Const. 15. Def. 17. 18. Neg. etiam pater vel curator (3) vel propinquus in prejudicium filii & qvicquam contrahere potest, sed tantum in favorabilibus, Berlich. P. 2. Concl. 17. n. 18. 119.

At in casu praesente magnum vertitur filie prejudicium, si quidem contenta quandoq; esse cogitur, certis qvibusdam assignatis portionibus, in pactis dotalibus, & amittit tertiam portionem, seu partem, quam alias petere potest, juxta Const. Elect. 20. P. 3. *Quae pacta non possunt dici favorabilia.*

Et licet huic opinioni objici possent, (1) qvod præsentia patris & cognatorum omnem excludat fraudem. (2) Mulier licet absens sit, consummet tamen postea matrimonium. (3) Sponsaliorum tempore, sponsa aliis plerumq; intenta rebus, nihil minus,

minus, quam de pactis dotalibus soleat esse sollicita; hoc tamen similiter
publica disquisitioni atque excussioni reservo. Atque pro hac sententia,
presentiam scilicet sponsa omnino requiri in constituendis pactis do-
talibus, respondit laudata Fac. Jur. Ao. 1626. Et sequuntur.

P. P. Dennoch aber und dieweil ihr damahls abwesend ge-
wesen/und weder ein Vater noch Vormund einer Weibes-Pe-
son/zur Schmierung ihrer an ihres künftigen Mannes Gütern
gebührenden Weiblichen Gerechtigkeit/in ihrem Abwesen nichts
vorhandeln noch schließen kan/ ihr auch von solcher Eheschließung/
euerm Bericht nach/ keine Nachrichtung noch Abschrifft bey eures
Mannes Lebzeiten erlangen können/sondern erst nach dessen To-
de von euerm Stieffsohn Abschrifft überkommen: So seyd ihr
euch mit denen verordneten 600. fl. abweisen zu lassen nicht
schuldig/sondern ein Drittheil aus euers verstorbenen Mannes
Verlassenschaft/ vermöge angezogenen Leipzigischen Stadt-
brauches/zukiesen und zu erwehren wohl befugt. V. A. W.

Q. V.

Consensus Magistratus super Hypothecā fun-
di, ad tempus, puta triennium, &c. impertitus, an elat-
plo tempore triennii extingvatur?

Rationes pro Affirmativa recensentur haec:

(1) Quia permisum ad tempus, post tempus censetur prohibi-
bitum. arg. I. statu liberum II. §. Sistum I. ff. de Legat. II. U-
bi si non eligit heres, die recitati Testamenti, tum post illum diem
datur electio legatorio, I. pater. 38. §. fundum. 3. ff. de Leg. III.
Ubi alienatio prohibita ad tempus est, censetur esse permisum a post
tempus. Rauchbar. P. 2. q. 23. n. 3. (2) Quia Consensus limi-
tatus producit effectum limitatum, et ad non expressa non est ex-
tendens; per doctrinam Hartman. Pift. lib. 2. q. 7. n. 29. 39.

B 2

(3) Quia

(3) Quia hic non de obligatione, sed de consensu Domini sublato agitur, ob eius defectum jus hypotheca cessat. Differunt autem consensus & obligatio. Rauchbar, d. q. 23, n. 7. 8. (4) Quia Regula haec; quod tempus non tollat, nec inducat obligationem: limitatur, nisi in hunc finem a contrahentibus fuerit adiectum. I. qui hoc anno 42, ff. de verb. Obl. Rauchb. d. q. 23, n. 7. Præterea, et si tempus ipso jure non tollat obligationem, parit tamen exceptionem, l. servitutes. q. v. sed tamen ff. de servitut. Rauchbar, d. q. 23, n. 7. v. Præterea. Quæ sententia etiam usu fori approbatur, quanquam ~~acc~~ lativam olim placuisse, audiri; quam exercitii gratiâ hâc vice suscipere & adserere tentabo.

Et rationes Jane non videntur esse nibili, quæ eidem patro-
rinantur.

Nam (1) contractus, ubi consensus ad tempus fuit impetratus, eo finito, taciturnitate renovatus consetur. I. item quæritur 13. §. qui impletio i. vers. sed & si 2. ibi: hoc ipso, quo tacuerunt, consensus evidentur, ff. locati, l. legem 16. ibi: Sin autem tempus sit exactum, & in eâdem locatione conductor permanferit, tacito consensu eandem locationem, unâ cum vinculo pignoris renovare videtur. C. d. t. l. in rebus 4. §. item qui 4. fin. ibi finito tempore; etiam si ad hoc temporis non rogavit, tamen precariò possidere v. detur: intelligitur enim Dominus, cum patitur eum, qui precariò rogaverit, possidere, rursus precariò concedere ff. de precat. Et Magistratus, consentiens hypotheca ad certum tempus, reservatosi sibi, vel debitori, jure reliundi, tacite consensum prorogare videtur, si finito tempore non reluantur bona hypotheca, ut pluribus docet Dn. Ordin. ad Const. Elect. 23. P. 2. def. 25. Est qz (2) ratio, quia uti per lapsum triennii, seu temporis ab initio præfiniti, ipse contractus, puta mutui, non extinguitur: l. obligationum 44. §. 1. ff. de obl. & aet. Ita nec consensus semel præstitus, exacto triennio tollitur: quia consensus regulatur secundum principalem contractum, cui tantum accor-
diorum.

forium adjicitur, & natura illius assumit. Hartm. Pistor, lib.
2. part. post. q. 48. n. 19. 2c. qq. Barbos. de clausulis, ch. 1. n.
3. (3) Quia consensus alicuius datus, & ab altero accepta-
tus, transit in contractum, ut docet Ludovicus Romanus in l. 1.
§ si quis simpliciter n. 13. ff. de V. O. & Cons. 433. n. 11. quem-
admodum autem contractus sunt perpetui & irrevocabiles l. in re
commodata, 17. §. sicut 3. ff. Comod. Sic etiam consensus; ut
quis semel consensit in aliquam rem, hoc nomine perpetuo censetur
devinctus: l. in diem 9. §. 1. ff. de aq. & aq. pluv. arc. Dn. Car-
pzov. Resp. Elect. L. 5. Tit. 5. Resp. 39. n. 9. maximè cum alias
tempus non sit modus tollenda obligationis, l. obligationum 44.
§ 1. & ibi Gl. in verb. placet ff. de Ob. & Act. Moller. L. 4.
Semestr. cap. 24. n. 6. (4) Et alias nulla esset inter clausulam
cassatoriam & simplicem consensum differentia: Nibil enim illa,
ulterius quid operaretur: Ergo uti per clausulam cassatoriam,
consensus tempore elapsu nullus est, & irritus, quia expressè de
mente contrahentium constat; Rauchb. d. q. 23. n. 1. Berlich. P.
1. decisi. 118. n. 8. Sic & consensus absq; clausulâ cassatoriâ tac-
tè prorogatus, ex presumtâ mente contrahentium censetur: prout
& alias facilius inducitur in contractibus prorogatio, quam to-
talis de novo concessio, eum non inducat novum actum, in præjudi-
cium ipsorum contrahentium, sed veterem saltem continuet. Boér.
decisi 283. n. 11. & decisi. 294. n. 8. Decian. vol. 1. Resp. 11. n. 29.
Præsertim, quando primus actus non recipit alterationem, & ma-
jore obligatione Tusch. Pract. cōcl. lit. P. cōcl. 920. n. 21 & cōcl.
921. n. 22. (5) Eoq; ipso, quod quis jure suo, quodex certi temporis
prescriptione habebat, non usus fuit, tacitè consensum prorogasse
intelligendus est. Moller. L. 4. Semestr. c. 24. n. 6. (6) Quia &
tacitus Domini consensus in alienationibus Feudi, secundum com-
munem opinionem Feudistarum sufficit. Hartm. Pistor. L. 2. Part.
post. q. 27. n. 13. Moller. d. c. 24. n. 7. Multò magis igitur in hy-
potecā prorogandā, cum vendere longè majus sit, quam obligare.

Facit

B 3

Facit demum (7) textus expressus in l. item qværitur, 13. §. fin. ff.
Locat. l. legem 16. C. cod. t. l. in rebus 4. §. fin. ff. de precar.
ubi consensus ad tempus datus, eo finito, taciturnitate renovari
traditur. Ratio quippe est, qvòd consensus contractui accedens,
eius naturam induat.

Hæc pro affirmativa sufficere puto: qvomodo autem ab illis
vis rationum, pro negativa adductarum, avelli queat, in discursu
videbimus.

Q. VI.

An transactio, in qvâ inspectioni testamenti &
l. de his. c. ff. de Transact. renunciatum sit, valeat?

Pro Affirmativa facit (1) ratio, quod qvilibet favori proœ-
introducto, renunciare possit l. penult. C. de pact. l. 41. de Mi-
nor. Nov. 136. c. 1. Et sibi quis imputet, qvit àm facilis & in-
cautus fuit ad transigendum, arg. l. 3. §. 1. ibi: facilitati suæ. ff.
ut in possess. Lég. l. 1. §. 17. v. Cujus rei ratio ff. de Separ. Fab.
in ration. add. l. 6. circa fin. (2) Argum. l. non est 12. ff. de
transact. Ubi transactio facta est de ultimâ voluntate, licet sal-
tem prima pars testamenti, non posterior, lecta, imonee Codicilli,
Fab. ad d. l. 6. Schiffrerck. L. 2. tract. 25. q. 8. (3) l. Lucius. 78.
§. fin. ff. ad Se&. Trebell. ibi. Si non transactum. Et ibi; Postea
repertis instrumentis, Fab. d. l.

Negative verò transactionem scil. non valere, tabulis te-
stamenti non inspectis, neq; d. l. 6. renunciari posse, patrocinatur,
(1) qvod formula, à Legibus introducta, renunciari nequeat l. 8.
§. 17. ff. de Transact. Trentacinq. V. R. lib. 1. tit. de LL. Ref. 1.
n. 12. 13. Arumæus L. 2. dec. 11. n. 39. seqq. Sed pro formâ trans-
actionis introductum est, ut de his controversia, qvæ ex testamen-
to proficiuntur, aliter transfigi non debeat, nisi inspectis verbis te-
stamenti, d. l. 6. ubi ponderanda negative, neque & non aliter
qve

qua formam inducunt, & precisam necessitatem indicant. Tusch.
Pr. Concl. lit. C. e. ncl 311 n. 1. 4. Barb. de clausis cl. 51. n. 4. 8.
Atq[ue] ita d. l. declarat Mantica de tac. & ambig conv. L. 26. t. 2.
n. 21. (2) Q[uod] quando forma principaliter est introducta, non in commodum privatorum, sed favorem publicum, renuncia-
tio locum non habeat l. 27. de R. J. I. 5. C. de LL. Cothm. vol. 1.
C. 35. n. 1. 6. Covar. ad capt. quamvis Part. 2. § 2. n. 6. de Pact.
in 6. At qui inspectio tabularum & renunciatio d. l. 6. prin-
cipaliter non est introducta, propter favorem privatorum, qui
bus relictum est in testamento: sed (1) propter favorem testame-
torum publicum, ut sc. defunctorum voluntates in genere suum
sortiantur effectum; q[uia] alias per hujusmodi transactiones quo-
dammodo circumvenientur, l. 5. ff. Quemad. test. aper. Bart. ad
d. l. 6. n. 3. v. item favore publicae utilitatis. Mantica de tac. &
amb. conv. d. l. 26. t. 2. n. 20. v. Secundò. Bachov. ad P. 1. ff. L. 2. tit.
de transact. c. 2. n. 5. p. 717. (2) inodium eorum, qui testamento-
rum tabulas supprimere conantur; Menoch. L. 4. c. 323. n. 57.
Mantic. d. t. 1. n. 10. Alias enim aperiatur ampla fenesira
frandibus, & daretur occasio Legatarios decipiendi, q[uia] scic non
certares fuerit relicita, sed aleas pei dubia. Bachov. d. c. 2. n. 5.
(3) Q[uod] de illis tantum rebus transigi possit, de quibus lis est, l.
1. ff. de transact. de controversiis verò ex testamento. ante tabula-
rum inspectionem, lis esse nequit E. Et q[uod] (4) dispositioni
d. l. 6. renunciari non possit, communis est Dd. opinio. Peregr. de
fidei commiss. art. 52. n. 78. Mant. d. t. 1. n. 20. 21. Trentacing. V.
R. l. 3. t de transact. R. 1. n. 12. Besold. c. 4. G. 157. n. 59.

Limitandum tamen volunt hanc decisionem: Si partes affe-
rant, se plenam, certam ac perfectam totius Testamenti scientiam
babere; forsan ex relatione Notarii, vel testamenti notulam confi-
cientis, vel testium evulgatione. Ratio est, q[uia] ex d. l. & c. l. 1. 5. 1. ff.
test. quemad. m. aper. hic unicus apparet inspectionis finis, ut quis
tenorem dispositionis testamentariae cognoscat: Si itaq[ue] constet,
q[uod]

quid sit in testamento à testatore dispositum, licet non ex lectione,
forsitan tamen ex auditu, non op̄erit inspectione ulteriori. Hinc ele-
ganter. Bart. ad d. l. 6. n. 6. Ille dicitur inspicere, qui scit: Vide-
tur enim sciens inspicere oculis intellectus. Et ita communi-
ter Dd. limitant: Jason, ad d.l. c.n. 14. Surd. deciss. 185. n. 4. De-
cian vol. 5. Resp. 91. n. 28. Gutierrez de jur. confirm. P. 3. c. 2. n. 11.
12. Fab. in Cod. ad tit. de transact. t. 4. def. 1. Et reliqui supra ci-
tati. Quam negantium opinionem amplectior; Quid vero ad
contrariaregerendum sit, expediet oūl̄moris.

Q. VII.

An testamentum tempore pestis fiat irritum;
post reconvalsentiam?

Videbantur dicendum quod sic, (1) ex Regulâ, quod cessante cau-
sa, cesset effectus c. 6. ex tra de pell. Gail. de pign. obſ. 1. n. 2. Et
quod pro necessitate temporis statuitur, cessante necessitate, debeat
etiam cessare pariter, quod urgebat; quia alius est ordo legitimus, alia
usurpatio, quā ad presentis tempus fieri impellit: can. 4. caus. 1. q. 1.
Sed postquam pestis cessat, omne periculum cessat. E. & jus. Quia (2)
specialis est in milite, cuius testamentum, si sit honeste missus, valet
intrâ annum. l. 5. C. de test. mil. §. 3. Inst. d. t. l. §. 4. & l. 3. ff. d.
& specialitas ratio est, quia ultra periculum mortis, in quod se
exponit, pro Republicâ pugnavit: tale quid nihil in iis, qui pestes
laborârunt. Boërius decis. 228. n. 2.

Verum opinio Negantium firmior est: Quod scilicet testamen-
tum, semel coram pauciori numero testium, pestis tempore confe-
ctum, valeat in perpetuum, si non per aliud posterius tollatur. (1)
Quia ubi causa requiritur, si ea certo tempore adest, licet poste-
cesset, non tamen cessat effectus. l. 7. C. de Inst. & Subst. l. 12.
§. 7. ff. de publ. in rem act. l. 15. §. 7. ff. qui, satisd, cog. Tiraqv.
tract.

tract. cessante causa. l. m. 4 n. seq. Barb. axio. iur. usu frequent.
ax. Causa 40. n. 22. Et (2) generalius hoc axioma precedit, si effectus
causa est jam consummatus, & perfectus, & ut Dd. loquuntur,
in esse productus, dum effectus non cessat, etiam si causa cessa^t. l. 7.
princ. de capit. minut. l. fin. ff. unde liberi. Diraq. d. l. limit. (2).
Pfeil consilio 78. n. 56. (3) Quia ut testamentum, quod ad solennia
extrinseca, paleat, inspicitur tempus conditi testamenti. l. § 9. ff.
de bon. poss. con. tab. l. i. C. de testam. Ibi: omnium consensu,
Jason. ad l. fin. n. 2. v. Tertio extende. Cod. de testam. Sic (4)
Ruficus licet condat testamentum coram quinque testibus ruri, &
postea sit civis, non tamen irritatur testamentum ejus. Bald. ad l.
7. n. 2. C. de Instr. Jason. ad d. l. fin. n. 2. vers. tertio. Ripa de Pe-
ste c. 2. n. 35. Accedit (5) favor testatorum §. 7. ibi: subveni-
re se ex liberalitate. Instit. de Testam. l. 7. ibi: ne dum nimia. ff.
de cap. minut. Magis enim conservanda, quam impugnanda. l. s.
ff. testam. quemad. aper. l. 10. de inoff. Testam.

Ita statuunt post allegatos Dd. Roland. à Valle P. 1. cons. 81.
n. 60. Peck. dc test. conj. lib. 3. c. 19. Malcard. de prob. vol. 3.
concl. 1352. n. 25. Rauchb. Part. 2 qvæst. 20. n. 33. Pruekm. vol.
1. cons. 6. n. 87. Moll. ad Const. 4. P. 3 n. 8. Köppen. decis 45. n.
20. Reusner. de Test. P. 4. c. 17. n. 22. Berlich. P. 3. concl. 5. n. 32.
Maul. de ult. volunt. l. 1. tit. 13. n. 4.

Et in hanc sententiam, pro validitate scil. testamenti, Ampl.
Fac. Jurid. Ao. 1633. M. Maij. respondit. Quid vero ad rationes
binas obstantes, respondendum sit, in conflictu publico fersan an-
dierimus.

Q. VIII.

An, quæ in Constitut. Electoral. 7. P. 3. lancita
sunt de conjugibus, quod portio Statutaria conjugi
superstiti per ultimam quandam voluntatem auferri

C

ne-

nequeat, extendi quoque possint ad Sponsum vel
Sponsam?

Casus est talis: Sponsus post contracta sponsalia, & ita ante matrimonium consummatum, condit testamentum, vel confert in liberos mortis causa donationem: Postea cum sponsa nuptias celebrat, in quo matrimonio conjuges hi vivunt concordes: Meritur denig maritus. Quaritur an viduate testamentum hoc, vel mortis causa donationem impugnare possit, quasi maritus ultimam illam voluntatem in ipsis fraudem considerit ac reliquerit?

Par rationum adstruitur à Dd. in utramq; partem;

Pro Affirmativa quidem:

1. Quia in favorabilibus sub nomine conjugum etiam sponsa continetur, tūm per textus in l. deniq; 6. ff. de ritu nuptiarum. can. Conjur. &c. causa 17. q. 2. ubi conuges à primā fid. desponsationis verius appellantur. cap. ex parte 9. extra de Sponsalib. tūm per rationem. quia verum matrimonium est, quod primum constat de consensu, per verba de presenti, licet copula carnalis, & nuptiarum celebritas, & alia pompa nondum fuerit subsecuta. Consensus siquidem, non concubitus, facit nuptias. l. nuptias 30. de R. I. l. cui fuerit, 15. ff. de Condit. & demonstrat. Tūm per auctoritates Dd. Gail. 2. obs. 80. n. 34. Mynsing lit 6 obs. 78. Berlich. P. 3. Concl. pract. 25. n. 5. 10. Basil. Monner. de matrim. P. 3. cap. 12. n. 10. Harppr. ad rubr. Inst. de Nupt. n. 87. seqq. Ubi hoc latius deducit: quod dispositum de marito & uxore ad Sponsum & Sponsam quoque de presenti extendatur, puta ad donationes, secundas nuptias, domicilium, adulterium, actionem rerum amotarum, &c.

(2) Quia presumptio est, quod Sponsus post contracta sponsalia, ultimam voluntatem, in fraudem conjugis futurae, & ad diminuendam portionem statutariam, considerit, nec sc. integrantur tertiam consequatur. Fraus autem & dolus nemini patrocinari debet.

dcbet, arg. l. i. aq; sull o. 12. §. 1. ff de furt. l. in fundo, 22. ibi; neq;
malitiis indulgendum est, ff. de rei vindicat. l. cum hi. 8. §. si cùm
20. ibi; ne circumveniatur oratio ff. de transact. l. similiter. ii.
in fin. ibi; ne ex ejus malignitate C. de pact. convent. tam su-
per dote, &c. Et dicitur *Fraus* etiam tūm fieri, qvoties constitutio
sive lex per indirectum & cautelam redditur elusoria, Barbol. in
axioma, *Fraus*, 102. n. 4. Non tantum igitur via fraudibus non
est aperienda, sed occurrendum etiam, ne fiant fraudes. Tusch.
pract. concl. lit. F. concl. 475.

Rationes pro negativa.

(1) *Qvia Constitut.* Elect. 7. P. 3. loquitur tantum de ma-
rito & uxore, constitutiones autem stricte accipienda, ita ut cef-
fantibus verbis constitutionis sive legis, ipsa qvoque constitutio vel
lex cessare debeat: Non enim est verisimile, constituentem id vo-
luisse, quod verbis disertis non expressit, Moller, ad Const. Elec.
27. n. 14. 15. 16. 17. Part. 1. Jacob Schultes P. 2. qvæst pract. 65. n.
37, seqq. Ergo dicta Constit. 7. ad Sponsam, de qua non loquitur,
non est extendenda, sed stricte de veris solummodo conjugibus ac-
cipienda. (2.) *Qvia Sponsa*, in casu successionis, non est aquipa-
randa uxori, cum jus Saxonum in successionibus, necessariam
thori concessionem requirat: Dass die Braut das Bette beschrif-
ten habe, LandR. lib. 1. artic. 45. ibi: Und tritt in sein Recht/wenn
sie in sein Bette tritt. LandR. lib. 3. artic. 45. & 76. Const. Elec.
19. Part. 3. Beust, ad l. 1. n. 166. ff. de injur. Schneiderw. ad tit. Inst.
de hæred. qvæ ab intestat. rubr. de success. inter vir. & uxor. n.
21, ita quotidie pronunciari, ait Coler. P. 1. decis. 57. n. 56. Et
decis. 58. n. 3. Moller. lib. 4. Semestr. c. 23. Cypræ de Sponsal. c.
§. 8. 6. n. 3. Harppr. ad pr. Inst. de hæred. qvæ ab intestat n. 496.
vers. Exterum isthæc. Et hujus Negative patrocinium suffi-
cere, lubido est: qvid v. ad rationes contrarias regerendum sit, actu
disputatorio videbimus.

An liberi, pro suâ legitimâ conseqvendâ, qvam-
cunq; velint, ex rebus hereditariis partem, eligere pos-
sunt? Negandum.

*Aut enim parens, in rebus certis, legitimam liberis assigna-
vit; aut ingenere, sine mentione rerum, è quibus solvidetur, ean-
dem illis reliquit. Priori easurursus distingvendum; an res assi-
gnata sufficient, annon? Sin illud, electio nulla filio competit. Quia
parentibus à Legibus concessum, ut in testamento suo liberis rem
certam hereditariam assignent, loco legitima, quâ illos contentos
esse oportet. Nov. 115. c. 5. Ibi: Etiam si certis rebus jussi fuerint
esse conteati. Const. Elector. P. 5. c. 9. Ibi: Wenn der Va-
ter etwas von seinen Gütern / mit ausdrücklicher Vermeldung
der legitimæ, &c. Bart. Bald. Castr. In Auth. unde & si parentis.
Cod. de inoff. test. Mich. Grafs. L. 1. recept. Sentent. §. legitima
q. 15. n. 4. Moll. ad Const. Elect. d. l. n. 5. Dummodore illa absq;
onere, sumtu, periculo, & dilatione possit haberi: Dn. Carpz. Con-
stit. Elect. P. 3. C. 12. def. 7. n. 6. Roderic. Suarez, in l. qvoniā in
prioribus. Ampl. l. n. 5. C. de in offic. Test. & sic instituti libe-
ris sunt in s. legat aiorum; l. qvoties 13. C. de hered. instit. Gl.
in l. cum à matre C. de R. V. Ant. Faber. in chil. err. Pragm. dec.
14. err. 6. quibus liberum non est, rem quam velint eligere, sed in
testamento assignatam recipere coguntur, arg. l. non amplius 26.
§. ult. de Leg. I. Sin de hoc, & si supplementum petant liberi, (quod
facere possunt, Covar. in cap. Rainautus in praf. n. 8. ext. de te-
stam. Dn. Carpz. P. 3. Const. Elect. 4. def. 22. & Lib. 6. T. 5. Resp.
45. & Resp. 47. d. t.) aut etiam de posteriori casu, quo pater non
monstravis, unde liberis legitima solvenda, questio moveatur,
etiam nulla illis competit electio: Qvamvis enim hoc dicendum
videri queat, propterea, qvod liberi censemantur esse creditores in
legitimâ, arg. l. Papinianus 8. §. qvoniā 8. ff. de inoff. Test. Gail.*

l. 2.

L. 2. o b s l v. 119. in fin. Creditoribus vero libera competit electio
in bonis debitoris, l. creditoris 8. ff. de distractione pign. Nov.
4. c. 3. versi. Rerum. Hartm. Pistor. l. 3. q. 12. n. 7. Attamen con-
trarium firmior inititur fundamento: quia (1) legitima assigna-
tio, quando a testatore facta non est, fieri debet arbitratu boni vi-
ri. I scimus; & C. de inoff. testam. vel judicis: l. potest autem
27. ff. de Legati. l. 5. sed h. c. ita: l. Institut. de inoff. testam. Ergo
non sunt audiendi liberi, volentes inter res hereditarias eligere
suo arbitratu. Baldus in l. iab. mus. C. ad Sct. Trebell. Menoch.
de arbitr. jud. qv. 2. cas. 163. n. 4. 15. (2) Quia liberi non sunt cre-
ditores quantitatis, sed qualitatis, inquit, verbis Ruini L. 5. cons.
17. n. 8. Berlich. P. 2. decisi. 280. n. 10. b. e. liberi sunt creditores, non
certe qualitatibus, qualis ille qui certa specie numerum mutuo dedit,
in Nov. 4. c. 3. Et qui jg in re, in pignoribus, sive corporibus certis ges-
catus est, in l. 8. ff. de distract. pign. Sed quod a, & quidem in hoc ca-
su, hereditatis, l. Papinianus 8. S. Qvarta. 9. ff. de inoff. test. jun-
cti. l. in pr. ff. ad L. Falc. Timaeus Faber in diatyp. qv. st. illust.
th. 108. Bachovius ad Treutlerum vol. 1. disp. 13. th. 12. l. A. Si-
miles ergo sunt liberi coheredibus, quibus sua partes a judice affi-
gnari debent, & solent § quædam actiones 20. t. de Act. 5. si fa-
milie 4. t. de offic. judicis. l. 3. l. item Labeo 22. § 1 & s. qq. ff. fa-
mil. hercif. Et hanc sententiam communem & aquissimam esse
testantur, Covarruv. in cap. Reinoldus §. 2. n. 5. Suarez. in d. li-
quoniam in prioribus. Ampl. 1. n. 7 Antonius Gabriel Com-
muniunium Conclus. 4. Menoch. l. jam all. n. 16. Grassius recept.
sent. §. legitima q. 16. n. 4. Berlich. l. cit.

Q. X.

Maritus committit adulterium: Uxor pro eo in-
tercedit, sed sub hac conditione; Si maritus, magistra-
tus permisit, posuit in pristino domicilio loco, com-
mora-

morari: Qvareritur: An intercessio hæc conditionalis in puram resolvenda, ita ut maritus adulteri à pœnâ ordinariâ adulterii qvidem liberetur, uxor autem, non obstante conditione, nihilominus marito relegando cohabitare, & cum eo ex hoc Electoratu emigrare cogatur?

Quamvis affirmativa suos habeat adsertores, nec deſtituatur ſat ponderoſis rationibus, imò & applauſum in foro inueniat; Negatiuam tu. hæc vice affumere, & ejus robur tentare, Exercitio noſtro Academicō non incongruum fore arbitror. Mulieris itaq; interceſſionem in prepoſitocauſu in puram resolvendam non eſſe, ſequentes ſvadent rationes. (1) Quia interceſſio hec per ſe eſt conditionalis: Omnis a. conditionis natura, vias ac potestas, hec eſt, ut nihil ponat in eſſe. I. qvotiens. 59. de Verb obl ibi; alioquin rei capio eſt, h.e. promiſſioiſ damnum, injuria. Habet n. conditio effictum ſuſpentiuum, & facit interim ceſſare omnem obligationem, ut potè, conſenſu deficiente; I. qvotiens 14. ibi; tunc novabit, cum extiterit conditio. ff de novat. c. i. v. Ille verò; ibi: ante conditionem extantem conſenſum non habentibus, de Sponsalib in 6. Thoming decif. 10. n. 5. 6. Arum. l. 1. decif. 1. n. 13. Merendal 2. contrv. c 25. Ean. qvæ in conditione ſunt, formam negotio accommodant, & in eventu incerto & ſubſpe poſita ſunt. Scondit. 4. ibi ex conditionali ſtipulatione tantum ſpes eſt, Inst. de verb. obl. Thoming, decif. 20. n. 43. Adcōut actus sub conditione factus, ſi vel minima pars deſit, perinde habeatur, ac ſinib[il] factum fuiffet, & confeatur resolutus ab initio, imò planè ſit nullus. I. ſi qvis. 37. ibi: qvæ nulla eſt, ſi conditio defecerit; ff. de contrah. empt. 1. neceſſariò 3. princ. ibi: Si qvidem defecerit conditio, nulla eſt emptio. ff de peric. & comm. rei vend. Hart. Piſtor. obſerv. 224. n. 13. Weſemb. P. 4. confil. 188. n. 25. Manticā de tacit. & amb. con- vent. l. 4. tit. 26. n. 1. 2. ſeqq. tom. 1. Ne ultra ſuam intentionē obli- gen.

gentur contrabentes. Wesemb. Part. i. Cons. 14. n. 88. Hinc paria
sunt; nihil fieri, vel sub conditione fieri, quae non purificetur. I pe-
cuniam 35. ff de reb. cred. ibi: annihil acturus sum. Surdus de
Alim. ut. 5. q. 4. n. 3. Tusclus Pract. concl. lit. C. concl. 593. n. 1.
Ergo cum est uxor, hoc nostro casu, certam conditionem intercessio-
nis uero adjiciat, nihil ponit ea in esse, nec mulierem obligat, sed cen-
setur hac intercessio, deficiente conditione, jam tamen resoluta, immo
nulla. (2) Quia in d. Const. Elect. 19. P. 4. §. Jedoch werden wir.
hectria reperiuntur requisita: 1. ut uxor in intercessio sit sponta-
nea & liberrima, ibi: Wenn sie selbst bitten und sich erbieten
würde, 2. ut marito nocenti cohabitare, ibi: demselben ungeachtet
gebrochener treu und Glaubens länger ehlich beyzuwohnen/ Et 3.
cum sequi velit, ibi: Und der unschuldige aus unsern Landen sei-
nen Ehegatten folgen/ darinnen fernher nicht wohnen/ oder sich
wesentlich auffenthalten soll. Hac vero omnia non nisi de matri-
monio, verè redintegrato. & declaratione perfecta & pura, acci-
pi possunt. Hartm. Pistor obs. 148. n. 6. 7. Kitzel in Synop. matt. c. 8.
theor. 8. lit. d. ibi: quæ declaratione semel perfectè seu pure fa-
cta. At vero conditionalis intercessio non est libera, non conjugium
tum verè redintegratum est: Ergo deficiente puro consensu, nec ob-
ligatio est, nec dictæ & Electorali Constitutioni locus. (3) quia omnes
actus à principali intentione agentium judicatur. I. eum qui. 18. §.
si injur. 3. ibi: prævalet quod principale est. ff de Injur. I. si quis
4. ff. de reb. credit. Mascard de prob. vol. 3. cœcl. 1157. n. 131. Neg.
ultra, seu contra intentionem agentium quicquam operantur. I. 19.
de reb. credit Pruckm. vol. 1. cons. 2 n. 164. & cons. 20. n. 116. Fi-
nis n. in omnibus negotiis, quod se dirigat, inspiendus. arg. I. cum au-
rum. 9. §. 13. ibi: semper enim illud spectamus, ff. de auro &
argento legato. Coichman vol. 1. Resp. 22. n. 3. Et quæ mente quid
dicatur, ubiq. animadvertisendum I. ad exhibendum 19. ibi: quæ
mente quid dicetur, ff ad exhib. In tantum, ut verba etiam
manifesta potius sint improprianda, quæ ultra agentium inten-
tionem quidoperentur. Berlich. P. 1. decis. 15. n. 5. Imo quamvis
aliam

alias actus sit favorabilis, nec in gratia voluntatem agentis sustinetur. arg. 1. si idem 14. ff. delegat. 2. Estimatur n. ab effectu, non a nomine. arg. 1. si olei 21. C. delocato. 1. cum manu 80. §. nem. 3. ff. de contrah. emt. Barbosa in axiom. Actus 12. n. 9. (4) Qvia a resolvendo intercessionem conditionalem in puram, hoc agimus, ut illam intercessionem in paenam mulieris innocentis interpretetur: At in delictis paenae etiam nocentium interpretatione mollienda potius quam exasperande. arg. 1. si praeses 32. in fin. ibi: mitior lex. ff. de paenisl. interpr. 42. ff. eod. c. in paenis 49. de R. J. in 6. Barbosa axiom. Paena 181. n. 10. 11. Ergo riant magis interpretatio pro muliere innocentia capienda est benignior. (5) Qvia sexus muliebris alias imbecillis. 1. feminæ 2. ubi Dd. de R. J. 1. 2. §. 2 ibi: propter sexus imbecillitatem ff ad SCtum Vellejan. Et vix aliud genus deceptionibus magis est obnoxium. 1. si mulier. 22. C. ad SCtum Vellejan. cum sepe contra propria commoda laborare reperiatur. 1. si pater 4. in fin. C. de Sponsal. Ideo eò minus verba mulierum captare aut pervertere decet d. 1. ad exhibendum 19. ff ad exhib. (6) Qvia quod in favorem alicujus introductum est, inferre eidem injuriam minime rationi converit equitatis, ut ait Imp. Const. in 1. plures 19. in fin. C. de fid. Instr 1. quod favore, C. delegib. Inducta sequidem ad unum effectum, non debent operari effectum contrarium. Tuseh. Pract. concl. lit. C. concl. 101 & de pract. concl. lit. I. concl. 103. Barbosa axiom. Contrarietas §. 8. n. 13. 14. In primis, ordinata ad finem boni, non debent operari malum. Tuschus Pract. concl. lit. O. concl. 181. Barbosa axiom. Finis, 99. n. 7. (7) Qvia quod sub una conditione promittitur, censetur denegatum Et ademptum sub conditione contraria l. si legatum 10. ff. de adim. legat. 1. pecuniam 36. ff. de reb. cred. Surdis de Alim. d. t 5 quæst. 4. n. 2.

Ergo

Ergo mulieris conditionata intercessio, in eventum
contrariae conditionis, hoc tantum operabitur, ut si marito in
hoc Electoratu commorari, & domicilium non permittatur
continuare, mulier ex Electoratu cum ipso non eliminanda;
Et consequenter intercessio sit nulla. (8) Quia conditio inter-
cessioni a muliere annexa, si concedatur marito permanendi fa-
cultas in Electoratu; est legibus publicis, constitutioni nimi-
rum Electorali adversa, & proinde impossibilem continet
conditionem. Quod enim contra leges, principis vel ma-
gistratus sanctiones, ac constitutiones publicas, & generali-
ter contra bonos mores suscipitur, impossibile dicitur. I filius
15. ff. de Condit. Inst. Wesemb. P. 7. cons. 305. n. 70. &
cons. 34. n. 1. ibi: de jure vero impossibilia, quæ lex,
princeps, magistratus &c. vetat. Barbosa in axiom. Im-
possibilis. 18. n. 2. 4. 5. Seher de juram. L. 2. cap. 6. n.
6. Impossibilis autem conditionis natura est, ut actum in-
ter Vivos, scil. pacta, contractus, promissiones, intercessio-
nes, supplicationes, &c. vivet, & nihil actum censetur
I. non solum 31. in fin. ff. de O. & A. Manica de tac. &
amb. g. conv. Tom. 2. L. 14. tit. 41. n. 5. Wesemb P. 7.
Cons 305. n. 72. ibi: itemque in supplicationibus Rittersh.
ad §. heres. 9. l. de hered. inst. p. 255.

Quæcum ita sint, bic quoque intercessionis actus potig
planè nullus dicendus est, quia ut contraria mulieris inculpatæ
verba, contra intentionem ejus & voluntatem, contra leges
publicas, & Constitutiones Electorales, contraria paenarum
interpretandarum rationem, contra innocentie & sexus
muliebris favorem, aliquem sorciatur effectum.

D

Quare

Quare tutius est, marito nocenti panam gladii ordinariam dictare, & exequi, uxorem verò innocentem detinere hoc adulterii nullo modo implicare, & sua conditione relingvere.

EPILOGUS.

I.

TERTIUS in crimen publico, ultimum supplicium inferente, pro absente reo, Judicem instruendo de ejus innocentia, intervenire potest.

II.

BANNITUS ex contumaciâ ob famosum delictum, adulterium puta, furtum, vel simile, promoveri potest ad honores.

III.

PATREM suum in casu necessitatis qui occidit, & carne ejus vescitur, veniam dignus est.

F I N I S.

94 A 7360

94 A 7360

56.

VdA 17

spiritu sancto et operum loqui

A

entes et omnia que mo-

lumenta dicit non adiungat. Fina-

B.I.G.

Black

White

3/Color

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

Centimetres	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Inches	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19